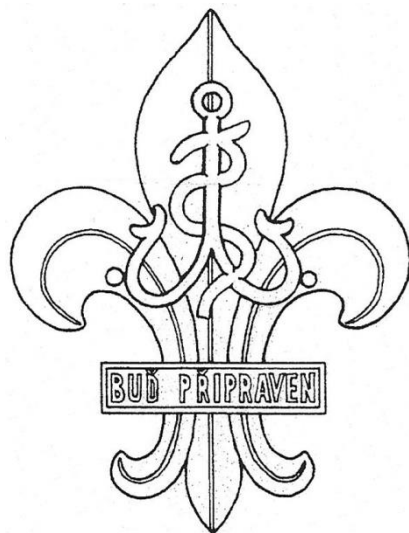

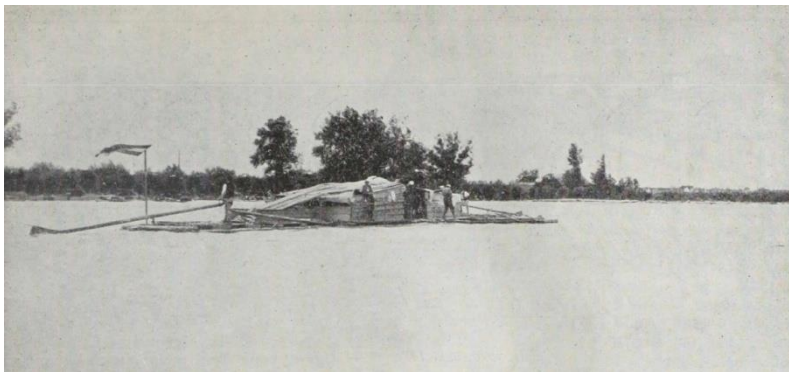
Slovenský skauting
Historická komisia

Vznik vodného skautingu na Slovensku

Už od svojho vzniku mal skauting mimoriadne pozitívny vzťah k vodáckym aktivitám a preto netrvalo dlho a v roku 1909 vznikol v Anglicku odbor vodných skautov.

Jedna z pltií budapeštianskych a komárňanských skautov počas splavu Váhu v roku 1913 a časť posádky plte.

Na naše územie sa vodný skauting dostal nepriamo už v júli 1913, kedy sa uskutočnila plavba budapeštianskych a komárňanských skautov dole Váhom z Kral'ovian až po ústie Váhu do Dunaja. V tej dobe išlo o prvé verejné vystúpenie uhorských skautov a dá sa povedať, že to bolo taktiež prvé vodnoskautské podujatie na našom území. Blízkosť Dunaja a Váhu poskytovali dokonalé podmienky na pestovanie vodnej turistiky či vodných skautských aktivít a preto sa stal komárňanský oddiel prvým vodáckym skautským oddielom vo vtedajšom Uhorsku. Členovia oddielu sa však nevenovali len vodáckym, ale aj „suchozemským“ skautským aktivitám. V júli 1921 napodobnili tento splav trenčianski skauti na pltiach v úseku z Ľubochne do Komárna. Hoci išlo o vodácku akciu, nerealizovali ju vodní skauti.

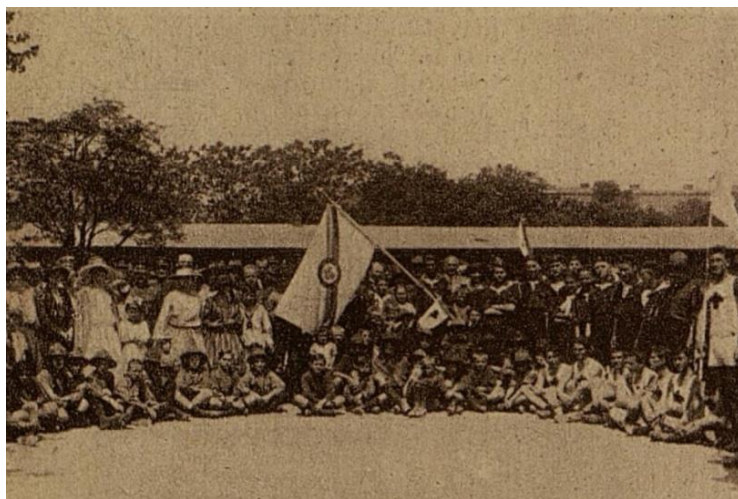
Ako to presne bolo s vodnými skautmi u nás na Slovensku po rozpade Uhorska a vzniku Československej republiky je trochu zložité, no vďaka objavu dobovej skautskej kroniky sa nám vznik vodného skautingu podarilo viac ozrejmiť.

Po vzniku novej republiky a ustanovení Bratislavy ako hlavného mesta sa sem presťahovalo mnoho úradníkov, vojakov či učiteľov z územia Čiech a Moravy. V meste vznikol v jeseni 1919 slovenský skautský oddiel vedený Karolom Tylšom a študentom Albertom Dutkom mladším. Jeho otec, MUDr. Albert Dutka, osobný priateľ T. G. Masaryka, bol okresným spravodajcom pre skautský okres Bratislava. Tento skautský oddiel bol registrovaný v Zväze junákov – skautov Republiky Československej a tvorili ho chlapci slovenskej a českej národnosti. Bol prvým slovenským, resp. československým oddielom v Bratislave. V tom čase však začala v Bratislave pracovať aj iná československá skautská organizácia, ktorá vznikla oddelením sa od Zväzu junákov – skautov Republiky Československej.

Išlo o Československú obec skautov Baden-Powellových. Táto organizácia vznikla v roku 1919 a na území Slovenska nemala až také veľké zastúpenie. Okresným komisionárom v Bratislave bol Antonín Musil. Za inštruktora pre Bratislavu bol menovaný F. Sretler. Oddiely v Bratislave viedli Fridrich Köszeghy, Ferdinand

Zajíček. Organizácia našla v Bratislave veľkú podporu vo vedení miestneho združenia YMCA. Skautom z tejto organizácie sa hovorilo jednoducho BÍPí skauti a v Bratislave boli mimoriadne aktívny. V roku 1922 podpísala organizácia dohodu so Zväzom Junákov – skautov RČS o zlúčení. Najprv mala postavenie kolektívneho člena, neskôr

úplne splynula so Zväzom. Z tohto obdobia sa nám zachovala mimoriadne zaujímavá skautská kronika. Obsah tejto kroniky je venovaný bratislavskému zboru Baden-Powellových skautov s niekoľkými cennými informáciami aj o prvých vodných skautoch v Bratislave.

Fotografie účastníkov pražského zjazdu BíPí skautov (v strede zrejme Vojtěch Musil) a darovaná vlajka od pražských vodných skautov.

Práve pod organizáciou BíPí skautov vznikol v októbri 1922 prvý slovenský vodácky oddiel v Bratislave a tým aj na území Slovenska. Vznikol na podnet Antonína Musila a viedol ho jeho brat Vojtěch Musil. Oddiel alebo ako sa uvádza vodný sbor vyvíjal bohatú činnosť. S podporou Vodného práporu Československej armády im boli prepožičané lode v Zimnom prístave.

Časť členov tohto oddielu sa zúčastnila 19. novembra 1922 Valného zjazdu BíPí skautov v Prahe, kde ako uvádza dobová tlač svojim chovaním a výzorom budili zaslúžený obdiv. Od pražských vodákov im bola venovaná skautská vlajka. V lete 1923 sa členovia oddielu plavili z Viedne po Dunaji až k Čiernemu moru, spolu 3205 vodných kilometrov, no žiaľ bližšie detaily o ich plavbe nepoznáme.

Vodní skauti z Bratislavy navštívili v úterý Kutnou Horu za vedení osvědčeného pracovníka p. Musila (známého ze svého působení v Kutné Hoře). Bylo jich 16 a byli krásami Hory nadšeni. Před tím pobýli v Táboře a v Praze, kde navštívili též dra Kramáře, u něhož dostalo se jim velice vřelého přijetí. Ladný kroj a různé junácké vystoupení bylo příčinou velké pozornosti publika.

a svoje putovanie ukončili návštevou Kutnej Hory. Vo všetkých mestách mala ich návšteva veľmi pozitívny ohlas.

V septembri 1924 sa uskutočnila reorganizácia vodného zboru, nakoľko mnoho činovníkov z Bratislavy odišlo. Zborovým kapitánom bol Antonín Musil, vodcom bol Vojtěch Musil, taomníkmi boli Jan Svoboda a Theodor Straka. Protektorom hnutia v Bratislave bol V. Jiřík, sekčný šéf a riaditeľ Dunajskej plavby. Dňa 13. septembra uskutočnili členovia zboru plavbu svojou jolou „Sokol“ do Devína a proti prúdu Moravy. Posledný zápis o vodáckej aktivite je z októbra 1924, kedy oddiel v dňoch 18. – 20. októbra zorganizoval 105 km dlhú plavbu z Bratislavy do Komárna.

Ďalšie informácie pochádzajú až z roku 1924. Letný tábor uskutočnilo 16 skautov putovaním v Čechách. Vodáci navštívili mesto Tábor, kde spoločne s miestnymi skautmi putovali po krásach južných Čiech. Ich cesta ďalej pokračovala do Prahy. Tam sa stretli s A. B. Svojsíkom a navštívili tiež Dr. Karla Kramáňa, bývalého 1. predsedu vlády ČSR

Obálku skautskej kroniky tvorí nápis *Denník, II. oddíl skautů v Bratislavě*. Táto skautská kronika je však kronikou celého zboru BÍPÍ skautov v Bratislave. Zaujímavosťou je, že obsahuje taktiež ústrižky poukážok na podporu výstavby klubovne vodného zboru. Ústrižok z neznámych dobových novín, nalepený v kronike spomína, že 4. novembra (zrejme roku 1922) uskutočnili členovia Vodného zboru BÍPÍ skautov výpravu na Devín. Cestu do Devína prešli pešo po červenej značke a na spiatocnej ceste sa plavili bezplatne parníkom do Bratislavy. Výpravy sa zúčastnili dva oddiely, no ten druhý bol s najväčšou pravdepodobnosťou oddielom „pozemským“ ako sa občas uvádzajú nevodáci v tejto kronike. Je veľmi zaujímavé prečo označujú svoj oddiel Vodným zborom, nakoľko o existencii ďalšieho vodáckeho oddielu v kronike, či dobovej tlači nie je žiadna zmienka. Mimoriadne zaujímavou je tiež pečiatka, ktorá sa nachádza na zadnej strane obalu kroniky. Pri tejto pečiatke je pravdepodobné, že sa jedná o pečiatku 1. oddielu Dunajčiek, ktorý sa z pôvodného čísla oddielu 2 neskôr koncom 20. rokov prečísloval na číslo 1.

V roku 1924 zakladá niekdajší vodca 1. oddielu Bratislava Albert Dutka ml. (na fotografii vľavo v kapitánskej uniforme po skončení námornej akadémie) 2. vodný oddiel Bratislava, neskôr známy ako legendárny oddiel Dunajčiek. (pozn. 2. oddiel Bratislava „suchozemský“ vznikol v novembri 1921). Tento oddiel bol mimoriadne aktívnym a uskutočňoval mnoho vodných expedícií aj do zahraničia. Vo vedení oddielu bol po

Albertovi Dutkovi ml. J. Krása. Od roku 1926 výrazne oživil činnosť nie len oddielu, ale aj vodného skautingu v meste prof. Antonín Stránský, skautským menom Beduín (na fotografii vpravo). Od roku 1926 bol taktiež vodcom Vodného zboru v Bratislave. Členom Vodného zboru bol zrejme aj najstarší 1. oddiel vodných skautov, no pre chýbajúce písomné zdroje o tom môžeme len uvažovať. Neskôr vznikol rozdelením 2. oddielu aj 3. oddiel vodných skautov. Čo sa ďalej dialo s 1. oddielom, aké boli osudy jeho členov či ich vodácke aktivity je pre nás zatiaľ stále neznáme.

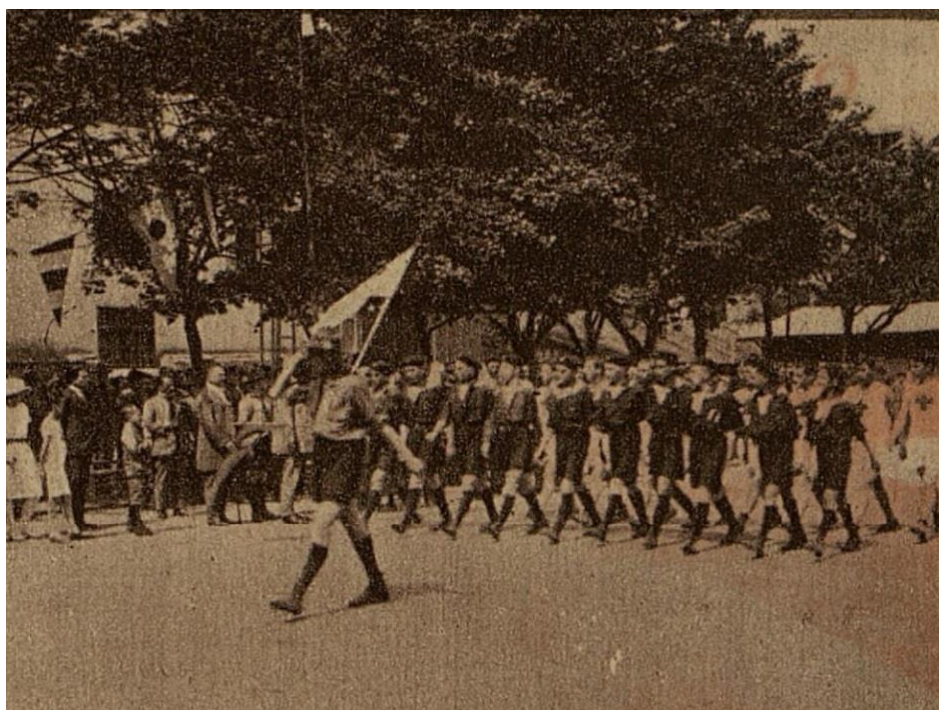

Členovia 2. oddielu Dunajčik v polovici 20. rokov a neskôr v polovici 30. rokov už ako 16. oldskautský oddiel (zdroj: www.dunajcik.sk a archív Historickéj komisie Slovenského skautingu).

Vráťme sa však ešte k osobnosti vodcu 1. vodáckeho oddielu Vojtěchovi Musilovi. Narodil sa 24. februára 1904 v Kutnej Hore. V roku 1921 začal študovať v Bratislave a po skončení 5. triedy gymnázia nastúpil na vojenskú službu v Komárne. V období rokov 1926 – 1930 pracoval ako lodný manipulant v Dunajskej plavebnej spoločnosti, odkiaľ bol pre spreneveru lodných fondov prepustený. Obdobie 30. rokov bolo pre neho mimoriadne búrlivé. Stal sa členom Vlajky, českej nacionalistickej a fašistickej organizácie. Počas okupácie Čiech a Moravy spolupracoval s Gestapom. Po 2. svetovej vojne sa Musilovi podarilo dostať do americkej zóny v Nemecku. Hoci bol zapísaný medzi vojnovými zločincami, k jeho vydaniu nikdy nedošlo a stopy po ňom sa strácajú koncom 50. rokov. Aj keď išlo o človeka, ktorý so skautským správaním a hodnotami nemal nič spoločné, je nutné uznať aj jeho zásluhu pri vzniku prvého vodnoskautského oddielu v Bratislave a tým aj na Slovensku.

Dejiny vodného skautingu na Slovensku sú aj naďalej mimoriadne zaujímavé. Nálezom vzácnej kroniky sa podarilo zistiť, že slovenské skautské vodácke oddiely oslávili v roku 2022 svoje sté narodeniny. Bádanie v tejto oblasti však stále pokračuje a veríme, že prinesie ešte veľa nových a zaujímavých zistení.

Defilé vodných BíPí skautov v Bratislave v roku 1923.

Použité zdroje a literatúra:

ARCHÍV HISTORICKEJ KOMISIE SLOVENSKEHO SKAUTINGU, Kronika Baden-Powellových vodných skautov v Bratislave

SKAUTSKÉ ORGANIZÁCIE EXISTUJÚCE NA ÚZEMÍ SLOVENSKA, Jozef Mikloš, Prešov 2021

VZNIK A ČINNOSŤ PRVÝCH SKAUTSKÝCH ODDIELOV NA ÚZEMÍ SLOVENSKA, Michal Novák, Košice 2021

SLOVENSKÝ SVET, ročník III., číslo 25, Bratislava 1923

BUĎ PRIPRAVENÝ, ročník V., číslo 1, Košice 1929

BUĎ PRIPRAVENÝ, ročník X., číslo 10, Košice 1935

SKAUTING, VĚSTNÍK HLAVNÍHO STANU OBCE ČS. BADEN-POWELLOVÝCH SKAUTŮ, ročník II., číslo 5 – 6, 15. december 1922, Praha

X. VÝROČNÁ ZPRÁVA ČSL. ŠTÁTNEHO REÁL. GYMNÁZIA V BRATISLAVE ZA ŠKOLSKÝ ROK 1928/1929

www.dunajcik.sk – Vodácky klub

PRAVDA VÍTĚZÍ 1938, PROTIČESKOSLOVENSKE VYSÍLÁNÍ VÍDEŇSKÉHO ROZHLASU, Klára Cvachovcová, Praha 2016, Diplomová práce